

UKRAYNA ÜLKE BİLGİ NOTU

08.04.2021 Halis Can Şire

Resmi Adı

Ukrayna

Yönetim Biçimi

Yarı Başkanlık
 Tipi Cumhuriyet

Cumhurbaşkanı

Volodimir Zelenskiy

Başkent

Kiev

Nüfus

• 41.536.000 (2020 İMF)

Yüz Ölçümü (km²)

• 603.550

Resmi Dil

Ukraynaca

Etnik Yapı

% 78'i Ukraynalı,% 17'si Rus, % 5'iBelarus

Para Birimi

• Grivna

GSYİH (Milyon \$)

• 142.250 (2020 iMF, Tahmini)

Kişi Başına GSYİH (\$)

• 3.425 (2020 İMF, Tahmini)

Büyüme Oranı

• -7,2 (2020 İMF, Tahmini)

Ukrayna, Doğu Avrupa'da bulunan bir ülkedir. 603.549 km² yüz ölçümüyle tamamı Avrupa'da olan en geniş ülkedir. Doğusunda ve kuzeydoğusunda Rusya, kuzeybatısında Belarus, batısında Polonya, Slovakya ve Macaristan, güneybatısında Romanya ve Moldova ile kara sınırı vardır. Ayrıca güneyde Karadeniz ve Azak Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Ukrayna'nın tarihi, Kiev Rusların 9. yüzyılda kurdukları kent devletine kadar uzanmaktadır. Bu devlet 13. yüzyılda Tatarlar, daha sonra da Polonya ve Litvanya tarafından işgal edilmiş, 1654 yılında Polonya'dan kaynaklanan tehdit yüzünden Ruslarla bir Anlaşma yapılmış, ancak bu Anlaşma, ülkenin tamamen Rus İmparatorluğu'nun kontrolüne geçmesine neden olmuştur.

Modern Ukrayna'daki ilk bağımsızlık hareketleri, 1917-1921 yıllarında Rus İmparatorluğu'nun çökmesi ile ortaya çıkmış, çok kısa bir süre bağımsız kalan ülke, Bolşevik İhtilali'ne karşı koyamamış ve 1922 yılında SSCB'ne dahil olmuştur. Ancak, ülkenin batısı 1939 yılına kadar Polonya'nın idaresinde kalmıştır.

Stalin'in devlet başkanlığı döneminde hızla sanayileşen ülke, büyük kömür ve demir rezervleri sayesinde 1930'lu yıllarda Sovyet sanayileşmesinde merkezi bir duruma gelmiştir. Büyük oranda köylü nüfusa sahip Ukrayna'da, Stalin'in 1932-1933 yıllarındaki uygulamaları sonucunda ortaya çıkan açlık felaketi nedeniyle milyonlarca kişi ölmüştür. II. Dünya Savaşı sırasında, milliyetçi akımlar önem kazanmıştır. Sovyet döneminde milliyetçilik akımının güçlü olduğu Ukrayna, 1980'li yılların sonuna kadar Komünist Parti tarafından sıkı bir kontrol altında tutulmuştur.

24 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını kazanan ve 24 bölgeden oluşan Ukrayna'nın Başkenti Kiev'dir. Ukrayna'nın özerk bölgesi olan Kırım 18 Mart 2014 tarihinde Rusya Federasyonu tarafından ilhak edilmiştir. Ayrıca, Ukrayna sanayisinin %15'ni, ihracatının %25'ni gerçekleştirdiği, kömür ve demir rezervlerine sahip Donbas bölgesinin büyük bölümünün kontrolü Rus ayrılıkçıların idaresine geçmiştir.

Devlet Başkanlığı, Bakanlar Kurulu ve Parlamento, ülke yönetiminde söz sahibi olan üç temel organdır. Bağımsızlığını 1991 yılında ilan eden Ukrayna'nın Anayasası 28 Haziran 1996 tarihinde kabul edilmiştir.

Coğrafi Konum

Ukrayna eski Sovyetler Birliği'ni oluşturan on beş cumhuriyet içinde Rusya Federasyonu ve Kazakistan'ın ardından yüzölçümü en büyük üçüncü ülkedir.

Kuzeyde Beyaz Rusya, doğu ve kuzeydoğuda Rusya Federasyonu, kuzeybatıda Polonya, batıda Slovak Cumhuriyeti ve güneybatıda Macaristan, Romanya ve Moldova ile sınır komşusudur. Güneyinde Karadeniz ve Azak Denizi bulunmaktadır.

Ukrayna'nın %70'i alçak, %25'i yüksek ve %5'i dağlık arazidir. Ukrayna topraklarının %55'i ekilebilir arazidir. Ukrayna'da Ocak ayındaki ortalama hava sıcaklığı; kuzey doğuda –8°C, güney batıda –2°C; Kırımın güney kıyılarında +4°C'dir. Temmuz ayındaki ortalama hava sıcaklığı ise; kuzey batıda T.C. Ticaret Bakanlığı, 2020 4 +18°C, Kırımın güney kıyılarında +24°C'dir. Yıllar itibariyle en yüksek hava sıcaklığı 36°C ila 42°C arasında, en düşük hava sıcaklığı ise -30°C ila -40°C arasında değişmektedir. Don olmayan günlerin sayısı kuzeyde 160, güneyde ise 250 gün kadardır.

Ülkede uzunluğu 100 km. den fazla 100 den fazla akarsu vardır. Bunların en büyükleri, Dinyeper, Dinyester, Güney Bug, Siverski Donets ve Tisa'dır. Bu nehirlerin hemen hepsi Karadeniz ve Azak Denizi'ne dökülür. Dinyeper gibi gemilerin yüzebileceği büyük nehirler ulaşım açısından çok önemlidir. Dinyeper nehrinin uzunluğu, 981 km.' si Ukrayna içinde olmak üzere toplam 2.300 km'dir.

Ukrayna'da irili ufaklı 3.000 den fazla tabii göl mevcuttur. Bunlar genellikle Polissia, Kırım ve Karadeniz kıyılarına yakın bölgelerde bulunmaktadır. Ayrıca 22.000 civarında da suni gölet bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Nüfusu ve aktif işgücü sayısı son on yıldır azalmaktadır. Nüfus yaşlanmaktadır. Doğum oranı da düşüş eğiliminde olup, 2012 yılındaki %11,2 seviyesinden 2017 yılında %9,4'e gerilemiştir. Öte yandan ortalama yaşam süresi de (life expectancy) uzamaktadır, 2008 yılında ortalama ömür süresi 67 iken 2017 yılında 72 olmuştur. İşsizlik oranı ise 2008 yılı ile karşılaştırıldığında artış göstermiştir.

Nüfusun %78'i Ukraynalı, %17'si Rus, %5'i ise Beyaz Rus, Rumen, Bulgar, Kırım Tatarları ve diğerleridir. Halkın yaklaşık tamımı Hristiyandır. %1'lik kısmını ise Müslüman ve Yahudi nüfus oluşturmaktadır.

Dünya Bankasına göre nüfusun şehirleşme oranı 2018 yılında %69'dur. En kalabalık şehri başkent Kiev'dir (2,9 milyon). Diğerleri Donetsk, Dnipropetrovsk, Kharkiv, Odessa ve Lviv'dir.

Ukrayna'da okuryazar oranı %99,7'dir.

Doğal Kaynaklar

Ukrayna, güçlü bir sanayi ülkesi, ağır sanayi ve metalürji kuruluşlarının yanı sıra kimya ve petrokimya endüstrisine de sahiptir. Ukrayna, ileri teknoloji (Hi-Tech) gerektiren uçak, helikopter, gemi, tank yapan hatta uzay çalışmalarına katkıda bulunan, uzay teknolojisine sahip dünyadaki 5 ülkeden biridir.

Ukrayna, özellikle maden yatakları ve doğal kaynaklar açısından oldukça zengindir. Ülkede petrol ve doğal gaz rezervleri büyük ölçüde azalmış olmasına rağmen 56 bin varil/gün' lük ham petrol üretimi ve 39 trilyon feet kanıtlanmış doğalgaz rezervine sahip olan Ukrayna, demir cevheri, titanyum, nikel, manganez, madensel tuzlar kömür, hidroelektrik ve nükleer yakıt hammaddesi olarak diğer önemli enerji kaynaklarına da sahiptir.

Ukrayna hem rezervlerinin büyüklüğü bakımından hem de aralığı bakımından dünyanın en önemli maden üreten ülkelerinden biridir. Ukrayna'nın 47.1 milyar tonluk kömür rezervi, 28 milyon ton demir cevheri, 3 milyon ton manganez cevheri, 3 milyon ton, 1,5 milyar ton tebeşir ve kireçtaşı rezervi olduğu tahmin edilmektedir.

Genel Ekonomik Durum

Ukrayna gelişmekte olan bir serbest piyasa ekonomisi (emerging free market) olarak tanımlanmaktadır. Ukrayna diğer BDT ülkelerinde olduğu gibi ağır sanayiye dayalı bir ekonomi miras devralmıştır. 1990'larda üretimdeki düşüşler ve neticesinde yaşanan ekonomik küçülme ve beraberindeki hiper enflasyon süreci nüfusun büyük bölümünün yaşam standardını düşürmüştür. Ülke ekonomisinin yeniden yapılandırılmasında ve reformlarda gecikmeler olmuştur. Sektörlerde çeşitlenme aşamalı olarak gerçekleşmiş, Rusya ve Asya pazarlarındaki güçlü talebe bağlı olarak metaller ve kimyasallar sektörlerinde oluşan üretim artışları sayesinde ekonomide düzelme 2000'li yıllarla beraber başlamıştır. Ancak, özelleştirme ve yabancı sermaye girişi diğer BDT ülkelerine göre yavaş gelişmiştir.

Çelik gibi emtia fiyatlarına ve dış finansmana bağımlı bir ekonomik yapıya sahip olan Ukrayna, 2008 yılında başlayan küresel ekonomik ve mali krizden en fazla etkilenen ülkelerden biri olmuştur. Krize yönelik tedbirlerin yetersiz kalması nedeniyle krizin etkileri öngörülenden daha şiddetli olmuştur.

Takip eden yıllarda ekonomi toparlanma sürecine girmişken, bu defa 2013-2014 döneminde Rusya ile yaşanan ikili siyasi sorunlar ve diğer iç siyasi sorunlardan olumsuz etkilenen ekonomi tekrar küçülme yaşamıştır. Milli gelir 2014 yılında %6,5 ve 2015 yılında %9,7 küçülmüştür. Sonraki yıllarda küçük çaplı büyüme rakamları ortaya koyan Ukrayna ekonomisinin, 2020 yılında Dünya genelinde yaşanan covid-19 pandemisine de bağlı olarak % 7,7 oranında keskin bir daralma yaşayacağı tahmin edilmektedir.

Ülkenin doğusundaki Luhansk ve Donetsk bölgelerindeki çatışmalar birer sanayi bölgesi olan Ukrayna'nın doğusundaki kesimlerde ciddi ekonomik sorunlar ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, ekonomisinin %3'lük bölümünü oluşturan Kırım'ın Rusya'ya katılması sonrasında AB'nin bu dönemde Rusya'ya uygulamaya başladığı yaptırımlar da Ukrayna'nın dış talebinde önemli sorunlar yaratmış, Rusya ile yaşanan çatışmalar ülkenin en önemli ticari partneriyle ilişkilerini düşük seviyelere indirmiştir.

Küçülmeden sonraki düşük büyümenin yakalandığı dönemlerde ise, ihracat merkezli sanayi üretimindeki artış ve hanehalkı harcamasında yeniden bir artış ekonomik hayatı olumlu etkilemiştir. Nitekim perakende satışlarında ciddi bir artış gözlenmiştir.

Ülkenin IMF ile ilişkileri olumlu seyretmektedir. Bütçe dengeleri ve iç siyasetle ilgili birtakım sorunlar yaşandığı 2009 yılının ardından, IMF ile 2019 yılında da üç yıllık bir dönem için 5,5 milyar Dolar tutarında yeni bir Standby Anlaşması imzalanmıştır.

Ukrayna ekonomisinde verimliliğin artırılması, haksız rekabetin önlenmesinin geliştirilmesi, kamusal faaliyetlerde şeffaflık ve özelleştirme iş/finans dünyasının başlıca beklentileri arasındadır.

İMF verilerine göre 2019 için reel GSYİH büyümesi, % 3,17 olarak gerçekleşen Ukrayna ekonomisinin 2020 yılında % 7,7 oranında küçüleceği 2021 yılında ise %3,6 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Buna bağlı olarak 2019 yılı itibarı ile 3.592 ABD Doları (satın alma gücü endeksi) olduğu ifade edilen kişi başına düşen milli gelirin, 2020 yılında %7 oranında azalacağı beklenmektedir.

Ülkenin GSYİH'nın sabit fiyatlara ve satın alma gücü paritesine göre 2020 yılında % 7,7 oranında azalarak 380 milyar dolar 2021 yılında ise% 3,6 oranında artarak 402 milyar dolar olması beklenmektedir. Gürcistan, 2020 yılı itibariyle 194 ülke arasında dünyanın 50. büyük ekonomisidir.

2019 yılında %7,9 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının, 2020 yılında %4,5 2021 yılında ise %3,7 olacağı tahmin edilmekte, cari ödemeler dengesinin GSYİH'ya oranının ise 2020 yılında % 2 oranında, 2021 yılında ise % 2,3 oranında açık vermesi beklenmektedir.

Ukrayna DIŞ TİCARETİ

Ukrayna Dış Ticaret Verileri (1.000 USD)

Yıllar	Toplam İhracat (\$)	Toplam İthalat (\$)	Hacim (\$)	Denge (\$)
2016	36.361.032	39.249.626	75.610.658	-2.888.594
2017	43.428.391	49.439.156	92.867.547	-6.010.765
2018	47.334.680	57.187.093	104.521.773	-9.852.413
2019	49.853.049	60.684.881	110.537.930	-10.831.832
2020	49.388.093	53.978.092	103.366.185	-4.589.999

Kaynak: Trade Map-ITC verileri

Ukrayna'nın, dış ticarette geleneksel olarak dış ticaret açığı verdiği görülmektedir. Trade Map veri tabanındaki yansıma veriler incelendiğinde 2019 yılında 60.6 milyar USD ithalat ve 49.8 milyar USD ihracat gerçekleştiren Ukrayna, 2020 yılında 53.9 milyar USD ithalat ve 49.3 milyar USD ihracat yaptığı görülmektir. 5 yıllık ortalama ticaret hacmi 97.3 milyar USD seviyelerindedir.

Ülkenin ihracat kalemlerinin başlıca; Hububat, Metaller, Makineler & Elektronik Ürünler ve Mineraller sektörlerinden oluştuğu görülmektedir. İthalat kalemlerini ise Makineler & Elektronik Ürünler, Kimya Sanayi ve Mineraller oluşturmaktadır.

Ukrayna Dış Ticaret Ortakları

Ukrayna İthalatı

Ukrayna'nın ithalatında %15,48 pay ile Çin ilk sırada yer alırken, %9,84 pay ile Almanya ve %8,42 pay ile Rusya, Çin'i takip etmiştir.

#	İhracatçı Ülkeler	2020 Pay
1	Çin	15,48%
2	Almanya	9,84%
3	Rusya	8,42%
4	Polonya	7,55%
5	ABD	5,40%
6	Belarus	5,33%
7	Türkiye	4,47%
8	İtalya	3,95%
9	Fransa	2,73%
10	Macaristan	2,21%
11	İsviçre	2,16%
12	Japonya	1,99%
13	Çek Cumhuriyeti	1,76%
14	Slovakya	1,62%
15	Birleşik Krallık	1,52%

Ukrayna İhracatı

#	İthalatçı Ülkeler	2020 Pay
1	Çin	14,39%
2	Polonya	6,97%
3	Rusya	5,48%
4	Türkiye	4,89%
5	Almanya	4,25%
6	Hindistan	3,99%
7	İtalya	3,91%
8	Hollanda	3,67%
9	Mısır	3,28%
10	Belarus	2,71%
11	Macaristan	2,55%
12	İspanya	2,54%
13	Romanya	2,20%
14	ABD	1,99%
15	Çek Cumhuriyeti	1,67%

Ülkenin 2020 yılı ihracatında ise %14,39 pay ile Çin birinci, %6,97 ile Polonya ikinci ve %5,48 ile Rusya üçüncü sıradadır.

Ukrayna'nın ithalatında 2020 yılında, Türkiye 7. sırada ve yine aynı dönemde ihracatında 4. sırada yer almıştır.

Ukrayna'nın Sektörel Bazda İthalatı Birim: 1.000 USD / Kaynak: ITC Trade Map

Sektörler	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Genel Toplam	57.187.094	60.685.117	53.978.071	-11,05%	100,00%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	11.955.218	13.312.871	11.440.897	-14,06%	21,20%
Mineraller (25-27)	14.191.942	12.984.565	8.402.746	-35,29%	15,57%
Kimya Sanayi (28-38)	7.058.299	7.483.414	7.331.506	-2,03%	13,58%
Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	4.554.046	6.162.774	5.743.419	-6,80%	10,64%
Plastik ve Kauçuk (39-40)	3.558.477	3.564.606	3.409.028	-4,36%	6,32%
Gıda Sanayi (15-24)	2.608.027	2.869.929	3.249.334	13,22%	6,02%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	3.575.232	3.650.742	3.127.626	-14,33%	5,79%
Bitkisel Ürünler (6-14)	1.529.188	1.794.652	1.988.347	10,79%	3,68%
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	940.623	1.079.533	1.385.205	28,32%	2,57%
Hayvansal Ürünler (1-5)	917.883	1.071.490	1.257.758	17,38%	2,33%
Tekstil ve Hammaddeleri (50-60)	1.238.779	1.252.054	1.214.241	-3,02%	2,25%
Kağıt-Karton (47-49)	1.085.169	1.003.042	1.098.337	9,50%	2,03%
Konfeksiyon (61-63)	772.901	1.123.951	1.074.602	-4,39%	1,99%
Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	1.085.593	1.014.213	928.973	-8,40%	1,72%
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	766.269	786.097	741.319	-5,70%	1,37%
Ayakkabı-Kemer (64-67)	365.075	473.464	435.866	-7,94%	0,81%
Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	324.207	372.934	427.903	14,74%	0,79%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	303.897	307.393	315.497	2,64%	0,58%
Deri ve Mamulleri (41-43)	284.928	283.029	242.884	-14,18%	0,45%
Mücevherat, Kıymetli Metaller ve Taşlar (71)	71.341	94.364	162.583	72,29%	0,30%

Ukrayna'nın Fasıllar Bazında İthalatı Birim: 1.000 USD / Kaynak: ITC Trade Map

İLK 30	Fasıllar	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
1	27-Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	12.172.487	7.753.160	-36,31%	100,00%
2	84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	6.658.136	6.073.405	-8,78%	78,33%
3	87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	5.796.667	5.504.002	-5,05%	70,99%
4	85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	6.654.735	5.367.492	-19,34%	69,23%
5	30-Eczacılık ürünleri	2.143.150	2.522.806	17,71%	32,54%
6	39-Plastikler ve mamulleri	2.638.848	2.481.448	-5,96%	32,01%
7	38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	1.329.909	1.334.575	0,35%	17,21%
8	90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.053.761	1.247.811	18,41%	16,09%
9	72-Demir ve çelik	1.252.559	1.039.530	-17,01%	13,41%
10	40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	925.758	927.580	0,20%	11,96%
11	31-Gübreler	1.197.690	841.505	-29,74%	10,85%
12	73-Demir veya çelikten eşya	1.099.510	820.077	-25,41%	10,58%
13	48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	867.521	809.088	-6,74%	10,44%
14	08-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	673.163	794.890	18,08%	10,25%
15	33-Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	781.307	722.512	-7,53%	9,32%
16	03-Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	644.626	680.263	5,53%	8,77%
17	29-Organik kimyasal ürünler	708.284	613.404	-13,40%	7,91%
18	22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	533.062	587.441	10,20%	7,58%
19	24-Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	496.603	557.491	12,26%	7,19%
20	96-Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	302.825	502.454	65,92%	6,48%
21	21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	439.702	484.872	10,27%	6,25%
22	34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	370.631	434.702	17,29%	5,61%
23	94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	372.934	427.903	14,74%	5,52%
24	64-Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	438.516	403.395	-8,01%	5,20%
25	32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	377.280	401.788	6,50%	5,18%
26	26-Metal cevherleri, cüruf ve kül	527.783	395.199	-25,12%	5,10%
27	12-Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	400.841	388.051	-3,19%	5,01%
28	76-Alüminyum ve alüminyumdan eşya	401.867	376.349	-6,35%	4,85%
29	18-Kakao ve kakao müstahzarları	327.140	375.926	14,91%	4,85%
30	63-Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	354.974	367.241	3,46%	4,74%

TÜRKİYE — UKRAYNA İKİLİ DIŞ TİCARETİ

Türkiye - Ukrayna İkili Ticaret

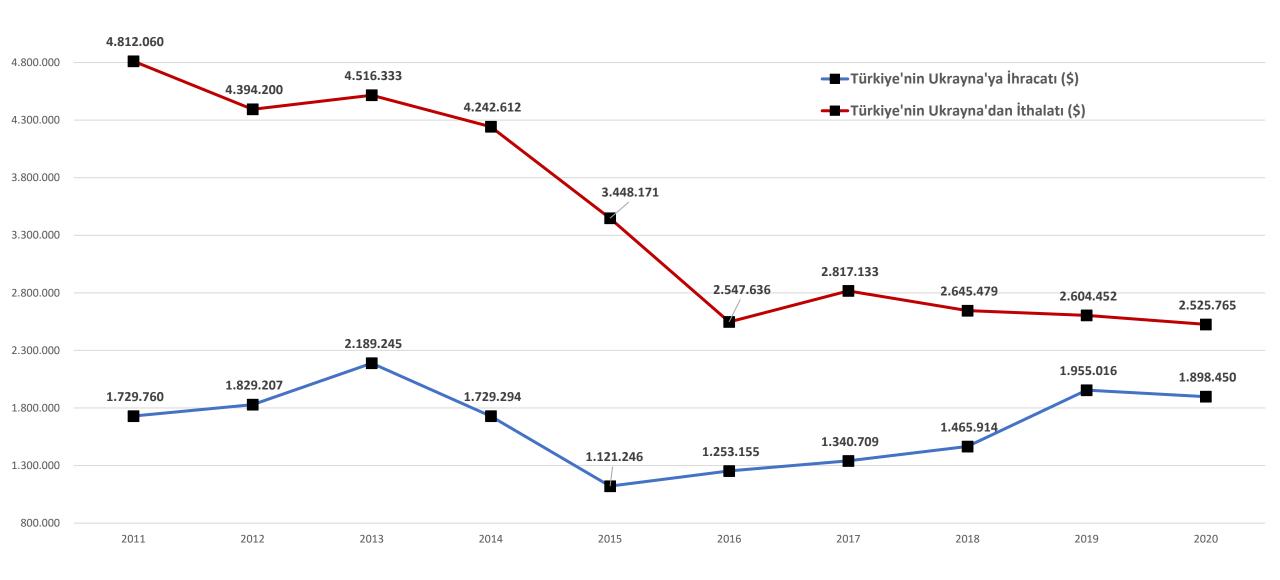
Birim: 1.000 USD / Kaynak: TÜİK

Yıllar	Türkiye'nin Ukrayna'ya İhracatı (\$)	Önceki Yıla Göre İhracat Değişimi	Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatı (\$)	Önceki Yıla Göre İthalat Değişimi	Hacim (\$)	Denge (\$)
2011	1.729.760	37,24%	4.812.060	25,55%	6.541.820	-3.082.300
2012	1.829.207	5,75%	4.394.200	-8,68%	6.223.406	-2.564.993
2013	2.189.245	19,68%	4.516.333	2,78%	6.705.577	-2.327.088
2014	1.729.294	-21,01%	4.242.612	-6,06%	5.971.906	-2.513.319
2015	1.121.246	-35,16%	3.448.171	-18,73%	4.569.417	-2.326.926
2016	1.253.155	11,76%	2.547.636	-26,12%	3.800.791	-1.294.481
2017	1.340.709	6,99%	2.817.133	10,58%	4.157.842	-1.476.423
2018	1.465.914	9,34%	2.645.479	-6,09%	4.111.393	-1.179.566
2019	1.955.016	33,36%	2.604.452	-1,55%	4.559.468	-649.436
2020	1.898.450	-2,89%	2.525.765	-3,02%	4.424.215	-627.315

2020 yılında Türkiye ve Ukrayna'nın ikili ticaret hacmi 2020 yılına oranla %3 düşüşle 4.4 Milyar USD seviyelerinde gerçekleşmiştir. Dış ticaret dengesi son 10 yılda sadece sürekli Ukrayna lehine gerçekleşmiştir.

Türkiye, 2020 yılında 1 Milyar 898 Milyon USD ihracatına karşılık, Ukrayna'dan 2 Milyar 525 Milyon USD ithalat gerçekleştirilmiştir.

TÜRKİYE UKRAYNA İKİLİ DIŞ TİCARETİ 2011-2020 (x1.000 USD)

Türkiye'nin Ukrayna'ya Sektörel Bazda İhracatı

Sıra	Sektörler (USD)	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
-	Genel Toplam	1.465.913.891	1.955.015.900	1.898.449.695	-2,89%	100,00%
1	Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	246.790.273	325.627.613	334.326.212	2,67%	17,61%
2	Metaller & Metal Eşya (72-83)	177.227.214	310.206.999	248.073.469	-20,03%	13,07%
3	Bitkisel Ürünler (6-14)	172.715.270	191.491.690	226.299.371	18,18%	11,92%
4	Mineraller (25-27)	70.149.883	171.615.739	202.645.556	18,08%	10,67%
5	Konfeksiyon (61-63)	135.615.739	163.440.426	157.142.725	-3,85%	8,28%
6	Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	127.439.092	221.333.663	153.873.505	-30,48%	8,11%
7	Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	153.104.511	133.392.303	130.415.343	-2,23%	6,87%
8	Kimya Sanayi (28-38)	128.445.284	154.724.157	126.848.910	-18,02%	6,68%
9	Plastik ve Kauçuk (39-40)	97.683.911	114.651.231	118.116.452	3,02%	6,22%
10	Gıda Sanayi (15-24)	56.296.816	61.487.019	67.720.196	10,14%	3,57%
11	Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	12.008.574	10.956.800	16.642.122	51,89%	0,88%
12	Silahlar ve Mühimmatlar (93)	4.570.286	9.556.641	16.407.061	71,68%	0,86%
13	Kağıt-Karton (47-49)	16.896.738	15.030.074	16.372.025	8,93%	0,86%
14	Hayvansal Ürünler (1-5)	6.777.318	10.806.520	14.889.633	37,78%	0,78%
15	Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	14.199.789	12.473.636	12.603.424	1,04%	0,66%
16	Ayakkabı-Kemer (64-67)	8.538.269	14.125.779	12.367.902	-12,44%	0,65%
17	Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	9.017.311	12.361.772	12.205.096	-1,27%	0,64%
18	Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	3.967.834	6.029.354	9.423.983	56,30%	0,50%
19	Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	4.373.368	4.875.899	9.284.699	90,42%	0,49%
20	Mücevherat, Kıymetli Metaller ve Taşlar (71)	16.990.513	4.204.378	8.036.155	91,14%	0,42%
21	Deri ve Mamulleri (41-43)	3.105.898	6.624.207	4.755.856	-28,20%	0,25%

Kaynak: TÜİK Birim: USD

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Genel Toplam	1.955.015.900	1.898.449.695	- 2, 89%	100,00%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	325.627.613	334.326.212	2,67%	17,61%
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	175.373.252	224.027.351	27,74%	11,80%
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	150.254.361	110.298.861	-26,59%	5,81%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	310.206.999	248.073.469	-20,03%	13,07%
72-Demir ve çelik	157.718.109	123.095.894	-21,95%	6,48%
73-Demir veya çelikten eşya	111.280.987	73.794.423	-33,69%	3,89%
76-Alüminyum ve alüminyumdan eşya	16.854.915	24.897.801	47,72%	1,31%
83-Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	17.615.736	18.055.476	2,50%	0,95%
74-Bakır ve bakırdan eşya	4.346.137	5.279.479	21,48%	0,28%
82-Adi metallerden aletler, bıçakcı eşyası ve sofra takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	2.165.866	2.658.105	22,73%	0,14%
78-Kurşun ve kurşundan eşya	1.449	107.321	7306,56%	0,01%
79-Çinko ve çinkodan eşya	4.476	81.977	1731,48%	0,00%
75-Nikel ve nikelden eşya	124.049	73.640	-40,64%	0,00%
81-Diğer adi metaller (tungsten, molibden, tantal, magnezyum, kobalt, bizmut, kadmiyum, vb.), sermetler, bunlardan eşya	95.275	29.233	-69,32%	0,00%
80-Kalay ve kalaydan eşya		120		0,00%
Bitkisel Ürünler (6-14)	191.491.690	226.299.371	18,18%	11,92%
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	124.273.161	145.493.408	17,08%	7,66%
7-Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	46.003.931	57.641.098	25,30%	3,04%
12-Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	19.343.399	21.079.764	8,98%	1,11%
11-Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	945.631	1.215.024	28,49%	0,06%
9-Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	275.939	389.180	41,04%	0,02%
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	578.885	351.616	-39,26%	0,02%
10-Hububat	66.154	127.132	92,18%	0,01%
14-Örülmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler		1.175		0,00%
13-Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar	4.590	974	-78,78%	0,00%
Mineraller (25-27)	171.615.739	202.645.556	18,08%	10,67%
27-Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	130.986.403	135.372.512	3,35%	7,13%
25-Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	37.241.101	66.230.077	77,84%	3,49%
26-Metal cevherleri, cüruf ve kül	3.388.235	1.042.967	-69,22%	0,05%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Konfeksiyon (61-63)	163.440.426	157.142.725	-3,85%	8,28%
61-Örme giyim eşyası ve aksesuarı	80.163.476	76.102.823	-5,07%	4,01%
62-Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	66.792.156	63.896.150	-4,34%	3,37%
63-Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	16.484.794	17.143.752	4,00%	0,90%
Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	221.333.663	153.873.505	-30,48%	8,11%
87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	141.933.501	153.402.542	8,08%	8,08%
89-Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	746.895	317.252	-57,52%	0,02%
86-Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları, mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	13.914	129.481	830,58%	0,01%
88-Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçalar	78.639.353	24.230	-99,97%	0,00%
Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	133.392.303	130.415.343	-2,23%	6,87%
60-Örme eşya	44.835.430	40.952.649	-8,66%	2,16%
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	25.561.331	25.199.478	-1,42%	1,33%
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	19.632.856	17.577.370	-10,47%	0,93%
57-Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	13.155.827	11.673.036	-11,27%	0,61%
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	10.778.163	11.478.663	6,50%	0,60%
56-Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	8.095.210	10.041.828	24,05%	0,53%
58-Özel dokunmuş mensucat, tufte edilmiş dokunabilir mensucat, dantela, duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeler	9.169.027	8.984.213	-2,02%	0,47%
59-Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	1.593.813	4.051.103	154,18%	0,21%
51-Yapağı ve yün, ince veya kaba hayvan kılı, at kılından iplik ve dokunmuş mensucat	435.232	245.351	-43,63%	0,01%
53-Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	114.966	211.652	84,10%	0,01%
50-ipek	20.448		-100,00%	0,00%
Kimya Sanayi (28-38)	154.724.157	126.848.910	-18,02%	6,68%
28-İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	31.452.602	30.604.489	-2,70%	1,61%
31-Gübreler	43.571.021	25.167.575	-42,24%	1,33%
33-Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	18.962.532	17.403.693	-8,22%	0,92%
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	17.764.997	14.631.595	-17,64%	0,77%
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	15.885.968	14.567.824	-8,30%	0,77%
34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	10.134.660	10.366.888	2,29%	0,55%
30-Eczacılık ürünleri	11.785.357	8.660.202	-26,52%	0,46%
35-Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	3.638.230	3.597.185	-1,13%	0,19%
29-Organik kimyasal ürünler	1.123.360	1.430.621	27,35%	0,08%
37-Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	333.643	299.680	-10,18%	0,02%
36-Barut ve patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler	71.787	119.158	65,99%	0,01%

O

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Plastik ve Kauçuk (39-40)	114.651.231	118.116.452	3,02%	6,22%
39-Plastikler ve mamulleri	88.738.318	90.483.822	1,97%	4,77%
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	25.912.913	27.632.630	6,64%	1,46%
Gıda Sanayi (15-24)	61.487.019	67.720.196	10,14%	3,57%
20-Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	17.744.499	23.497.272	32,42%	1,24%
19-Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	12.336.805	16.745.712	35,74%	0,88%
17-Şeker ve şeker mamulleri	8.442.721	10.058.645	19,14%	0,53%
24-Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	15.108.763	7.395.966	-51,05%	0,39%
18-Kakao ve kakao müstahzarları	4.600.861	6.388.074	38,85%	0,34%
21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	2.484.489	3.158.792	27,14%	0,17%
15-Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	366.509	258.344	-29,51%	0,01%
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	292.073	145.950	-50,03%	0,01%
23-Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	68.682	40.166	-41,52%	0,00%
16-Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	41.617	31.275	-24,85%	0,00%
Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	10.956.800	16.642.122	51,89%	0,88%
94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	10.956.800	16.642.122	51,89%	0,88%
Silahlar ve Mühimmatlar (93)	9.556.641	16.407.061	71,68%	0,86%
93-Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	9.556.641	16.407.061	71,68%	0,86%
Kağıt-Karton (47-49)	15.030.074	16.372.025	8,93%	0,86%
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	14.932.361	16.264.851	8,92%	0,86%
49-Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	97.713	107.118	9,63%	0,01%
47-Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırpıntı ve hurdalar)		56		0,00%
Hayvansal Ürünler (1-5)	10.806.520	14.889.633	37,78%	0,78%
3-Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	10.715.606	14.866.247	38,73%	0,78%
4-Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	4.800	17.745	269,69%	0,00%
1-Canlı hayvanlar		5.235		0,00%
5-Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	248	406	63,71%	0,00%
2-Etler ve yenilen sakatat	85.866		-100,00%	0,00%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	12.473.636	12.603.424	1,04%	0,66%
69-Seramik mamulleri	6.960.832	6.038.054	-13,26%	0,32%
68-Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	2.536.694	3.951.306	55,77%	0,21%
70-Cam ve cam eşya	2.976.110	2.614.064	-12,17%	0,14%
Ayakkabı-Kemer (64-67)	14.125.779	12.367.902	-12,44%	0,65%
64-Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	13.178.994	11.059.534	-16,08%	0,58%
65-Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	891.172	1.186.138	33,10%	0,06%
66-Şemsiyeler, güneş şemsiyeleri, bastonlar, iskemle bastonlar, kamçılar, kırbaçlar ve bunların aksamı	40.884	89.490	118,89%	0,00%
67-Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	14.729	32.740	122,28%	0,00%
Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	12.361.772	12.205.096	-1,27%	0,64%
96-Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	10.849.286	11.072.482	2,06%	0,58%
95-Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.211.087	844.332	-30,28%	0,04%
99-Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve malzeme (yakıtlar hariç)	300.090	282.472	-5,87%	0,01%
97-Sanat eserleri, kolleksiyon eşyası ve antikalar	1.309	5.810	343,85%	0,00%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	6.029.354	9.423.983	56,30%	0,50%
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	5.998.798	9.367.024	56,15%	0,49%
46-Hasırdan, sazdan veya örülmeye elverişli diğer maddelerden mamuller, sepetçi ve hasırcı eşyası	30.556	56.768	85,78%	0,00%
45-Mantar ve mantardan eşya		191		0,00%
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	4.875.899	9.284.699	90,42%	0,49%
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	4.665.771	8.785.440	88,30%	0,46%
91-Saatler ve bunların aksam ve parçaları	209.311	499.132	138,46%	0,03%
92-Müzik aletleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	817	127	-84,46%	0,00%
Mücevherat, Kıymetli Metaller ve Taşlar (71)	4.204.378	8.036.155	91,14%	0,42%
71-Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	4.204.378	8.036.155	91,14%	0,42%
Deri ve Mamulleri (41-43)	6.624.207	4.755.856	-28,20%	0,25%
42-Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	2.876.657	2.792.921	-2,91%	0,15%
41-Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	2.046.745	1.652.147	-19,28%	0,09%
43-Kürkler ve taklit kürkler, bunların mamulleri	1.700.805	310.788	-81,73%	0,02%

Türkiye'nin Ukrayna'ya GTİP'ler Bazında İhracatı

	Kaynak: Trade Map, Birim: x1.000 USD		Ukrayna'ya catı	TR'nin Ukrayna'ya	TR'nin Ukrayna	Ukrayna'nın TR İhracatındaki Payı 2020
İLK 30	GTİP ve Tanımı	2019	2020	İhracatındaki Payı	(%)	(%)
1	271019-Diğer yağlar ve müstahzarlar	130.881	216.031	10,38%	7,76%	8,03%
2	080521-Mandarinler (Tanjerin ve Satsumalar dahil); taze veya kurutulmuş	54.153	54.311	2,61%	66,41%	13,91%
3	721049-Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişlik=>600mm, oluklu hariç, başka usulle çinko ile kaplanmış)	32.563	40.937	1,97%	57,72%	4,94%
4	252329-Çimento; portland; diğer	7.397	38.532	1,85%	82,86%	6,15%
5	070200-Domates (taze/soğutulmuş)	29.742	36.299	1,74%	46,60%	11,63%
6	850300-Elektrik motor, jeneratör, elektrojen grupları aksam, parçaları	26.999	25.179	1,21%	296,75%	7,82%
7	870421-Dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar (taşıma kapasitesi<5ton)	15.506	23.534	1,13%	14,13%	0,66%
8	847432-Mineral maddeleri bitümenle karıştırmaya mahsus makineler	4.818	21.567	1,04%	78,13%	46,72%
9	870423-Dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar (taşıma kapasitesi>20 ton)	12.038	21.130	1,02%	13,37%	19,76%
10	841810-Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular	16.127	20.253	0,97%	12,44%	2,38%
11	730890-Demir/çelikten diğer inşaat-aksamı	51.896	20.228	0,97%	20,17%	2,51%
12	080610-Üzüm (taze)	15.172	19.635	0,94%	43,67%	12,44%
13	080550-Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)	17.091	19.393	0,93%	33,55%	7,13%
14	200819-Diğer sert kabuklu meyve ve karışımlarının konserveleri	13.412	18.053	0,87%	45,64%	2,26%
15	120600-Ayçiçeği tohumu	18.161	18.002	0,86%	8,24%	9,30%
16	283620-Sodyum karbonat	17.637	17.864	0,86%	37,15%	2,70%
17	854140-lşığa duyarlı yarı iletken tertibat ve ışık yayan diyodlar (LED)	15.120	17.321	0,83%	6,21%	10,36%
18	610910-Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	15.246	16.071	0,77%	31,25%	1,07%
19	080510-Portakal (taze/kurutulmuş)	10.701	15.249	0,73%	24,70%	11,48%
20	620342-Erkek/erkek çocuk için kısa pantolon, şort vs. pamuktan	18.726	15.166	0,73%	35,76%	1,86%
21	870323-Motorlu taşıt; kıvılcım ateşlemeli (1500cm3 <silindir=<3000 cm3)<="" td=""><td>15.314</td><td>15.164</td><td>0,73%</td><td>2,44%</td><td>1,70%</td></silindir=<3000>	15.314	15.164	0,73%	2,44%	1,70%
22	620462-Kadın/kız çocuk için pantolon, şort vs. pamuktan	8.237	14.841	0,71%	33,18%	1,22%
23	611020-Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	15.886	14.529	0,70%	31,89%	1,30%
24	842482-Tarıma veya bahçeciliğe ait diğer cihazlar	136	14.333	0,69%	203,77%	10,02%
25	600410-Örme veya kroşe mensucat (en>30cm, elastomerik iplik >%5) (60.01 Pozisyonundakiler hariç)	12.352	14.322	0,69%	25,55%	3,02%
26	600622-Pamuktan diğer örme veya kroşe mensucat; boyanmış	17.223	14.141	0,68%	55,24%	3,47%
27	851660-Diğer elektrikli fırınlar, ocaklar, ızgaralar vb.	12.101	13.994	0,67%	14,31%	1,46%
28	840310-Merkezi ısıtma kazanları	14.244	13.526	0,65%	26,57%	2,75%
29	99999-Diğer	5.295	13.252	0,64%	14,59%	0,60%
30	842810-Asansörler, skipli yük kaldırıcıları	8.675	12.790	0,61%	25,05%	9,70%

Türkiye'nin Ukrayna'dan Sektörel Bazda İthalatı

Sıra	Sektörler (USD)	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
-	Genel Toplam	2.645.479.493	2.604.452.022	2.525.764.983	-3,02%	100,00%
1	Metaller & Metal Eşya (72-83)	1.344.210.715	849.500.281	1.105.208.468	30,10%	43,76%
2	Bitkisel Ürünler (6-14)	535.815.230	1.090.139.691	678.408.224	-37,77%	26,86%
3	Gıda Sanayi (15-24)	255.275.471	292.769.823	317.240.423	8,36%	12,56%
4	Mineraller (25-27)	131.004.912	105.547.736	129.896.793	23,07%	5,14%
5	Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	151.355.555	68.876.476	70.647.397	2,57%	2,80%
6	Kimya Sanayi (28-38)	67.240.638	41.002.148	59.858.995	45,99%	2,37%
7	Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	50.700.741	44.090.228	55.355.533	25,55%	2,19%
8	Plastik ve Kauçuk (39-40)	42.041.932	27.352.232	46.420.254	69,71%	1,84%
9	Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	4.353.833	28.315.411	16.682.838	-41,08%	0,66%
10	Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	17.277.532	17.391.823	16.587.475	-4,62%	0,66%
11	Silahlar ve Mühimmatlar (93)	246.703	3.051.765	10.315.342	238,01%	0,41%
12	Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	3.400.825	6.292.270	6.064.962	-3,61%	0,24%
13	Kağıt-Karton (47-49)	2.469.156	2.052.052	5.427.932	164,51%	0,21%
14	Hayvansal Ürünler (1-5)	33.379.542	23.765.163	3.393.044	-85,72%	0,13%
15	Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	1.855.305	993.497	1.504.294	51,41%	0,06%
16	Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	3.029.704	1.245.959	1.105.781	-11,25%	0,04%
17	Konfeksiyon (61-63)	912.588	1.141.288	907.945	-20,45%	0,04%
18	Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	346.919	361.085	291.247	-19,34%	0,01%
19	Deri ve Mamulleri (41-43)	210.881	59.077	216.803	266,98%	0,01%
20	Ayakkabı-Kemer (64-67)	285.521	149.959	144.430	-3,69%	0,01%
21	Mücevherat, Kıymetli Metaller ve Taşlar (71)	65.790	354.058	86.803	-75,48%	0,00%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Genel Toplam	2.604.452.022	2.525.764.983	-3,02%	100,00%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	849.500.281	1.105.208.468	30,10%	43,76%
72-Demir ve çelik	810.617.377	1.075.712.383	32,70%	42,59%
73-Demir veya çelikten eşya	34.146.818	23.615.548	-30,84%	0,93%
74-Bakır ve bakırdan eşya	2.167.426	1.952.233	-9,93%	0,08%
83-Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	257.300	1.857.344	621,86%	0,07%
76-Alüminyum ve alüminyumdan eşya	22.297	863.067	3770,78%	0,03%
78-Kurşun ve kurşundan eşya	557.341	599.800	7,62%	0,02%
82-Adi metallerden aletler, bıçakcı eşyası ve sofra takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	212.573	454.277	113,70%	0,02%
81-Diğer adi metaller (tungsten, molibden, tantal, magnezyum, kobalt, bizmut, kadmiyum, vb.), sermetler, bunlardan eşya	1.505.297	149.587	-90,06%	0,01%
75-Nikel ve nikelden eşya	13.852	4.229	-69,47%	0,00%
Bitkisel Ürünler (6-14)	1.090.139.691	678.408.224	-37,77%	26,86%
10-Hububat	606.515.539	371.645.785	-38,72%	14,71%
12-Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	446.910.579	289.675.017	-35,18%	11,47%
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	25.390.361	9.529.267	-62,47%	0,38%
11-Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	6.678.619	4.569.411	-31,58%	0,18%
7-Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	4.429.285	2.759.084	-37,71%	0,11%
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	123.208	132.436	7,49%	0,01%
13-Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülasalar		67.390		0,00%
9-Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	90.922	29.834	-67,19%	0,00%
14-Örülmeye elverişli bitkisel maddeler, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan bitkisel ürünler	1.178		-100,00%	0,00%
Gıda Sanayi (15-24)	292.769.823	317.240.423	8,36%	12,56%
23-Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	268.163.552	225.246.065	-16,00%	8,92%
15-Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	13.495.600	68.194.387	405,31%	2,70%
17-Şeker ve şeker mamulleri	4.970.419	10.971.862	120,74%	0,43%
19-Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	3.164.473	6.419.206	102,85%	0,25%
21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	1.807.519	3.988.115	120,64%	0,16%
24-Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	22.876	992.044	4236,61%	0,04%
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	552.798	802.913	45,25%	0,03%
20-Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	390.229	449.884	15,29%	0,02%
18-Kakao ve kakao müstahzarları	202.357	175.947	-13,05%	0,01%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Mineraller (25-27)	105.547.736	129.896.793	23,07%	5,14%
26-Metal cevherleri, cüruf ve kül	79.012.223	90.315.624	14,31%	3,58%
25-Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	21.283.447	24.968.697	17,32%	0,99%
27-Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	5.252.066	14.612.472	178,22%	0,58%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	68.876.476	70.647.397	2,57%	2,80%
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	68.876.476	70.647.397	2,57%	2,80%
Kimya Sanayi (28-38)	41.002.148	59.858.995	45,99%	2,37%
28-İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	21.925.833	33.201.768	51,43%	1,31%
31-Gübreler	14.099.330	21.637.775	53,47%	0,86%
29-Organik kimyasal ürünler	1.700.168	1.245.212	-26,76%	0,05%
35-Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	469.624	1.186.906	152,74%	0,05%
34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	883.090	732.444	-17,06%	0,03%
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	1.018.017	715.776	-29,69%	0,03%
37-Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	567.621	575.188	1,33%	0,02%
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	219.382	232.301	5,89%	0,01%
30-Eczacılık ürünleri	64.222	170.116	164,89%	0,01%
33-Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	54.861	115.545	110,61%	0,00%
36-Barut ve patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler		45.964		0,00%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	44.090.228	55.355.533	25,55%	2,19%
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	26.588.401	40.947.149	54,00%	1,62%
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	17.501.827	14.408.384	-17,67%	0,57%
Plastik ve Kauçuk (39-40)	27.352.232	46.420.254	69,71%	1,84%
39-Plastikler ve mamulleri	26.600.282	45.581.663	71,36%	1,80%
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	751.950	838.591	11,52%	0,03%
Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	28.315.411	16.682.838	-41,08%	0,66%
86-Demiryolu vb hatlara ait taşıtlar ve malzemeler, bunların aksam-parçaları, mekanik trafik sinyalizasyon cihazları	4.565.435	5.634.364	23,41%	0,22%
87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	11.992.845	4.500.359	-62,47%	0,18%
89-Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	3.978.350	4.258.623	7,04%	0,17%
88-Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların aksam ve parçalar	7.778.781	2.289.492	-70,57%	0,09%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	17.391.823	16.587.475	-4,62%	0,66%
56-Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	14.504.010	14.403.346	-0,69%	0,57%
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	2.697.237	1.952.949	-27,59%	0,08%
59-Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	93.278	170.891	83,21%	0,01%
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	121	51.782	42695,04%	0,00%
58-Özel dokunmuş mensucat, tufte edilmiş dokunabilir mensucat,dantela,duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemeler	32.684	8.170	-75,00%	0,00%
60-Örme eşya	64.493	226	-99,65%	0,00%
57-Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları		111		0,00%
Silahlar ve Mühimmatlar (93)	3.051.765	10.315.342	238,01%	0,41%
93-Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	3.051.765	10.315.342	238,01%	0,41%
Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	6.292.270	6.064.962	-3,61%	0,24%
96-Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	6.225.074	5.903.536	-5,17%	0,23%
95-Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	65.182	150.241	130,49%	0,01%
97-Sanat eserleri, kolleksiyon eşyası ve antikalar	1.119	9.510	749,87%	0,00%
99-Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve malzeme (yakıtlar hariç)	895	1.675	87,15%	0,00%
Kağıt-Karton (47-49)	2.052.052	5.427.932	164,51%	0,21%
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	2.026.204	5.411.791	167,09%	0,21%
49-Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	25.848	16.141	-37,55%	0,00%
Hayvansal Ürünler (1-5)	23.765.163	3.393.044	-85,72%	0,13%
3-Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	5.387.548	2.604.234	-51,66%	0,10%
1-Canlı hayvanlar	1.605.664	444.497	-72,32%	0,02%
5-Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	1.011.289	262.199	-74,07%	0,01%
4-Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	3.061.004	82.114	-97,32%	0,00%
2-Etler ve yenilen sakatat	12.699.658		-100,00%	0,00%
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	993.497	1.504.294	51,41%	0,06%
70-Cam ve cam eşya	402.954	775.085	92,35%	0,03%
69-Seramik mamulleri	272.838	436.694	60,06%	0,02%
68-Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	317.705	292.515	-7,93%	0,01%

Sektörler (USD)	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	1.245.959	1.105.781	-11,25%	0,04%
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.245.959	1.105.781	-11,25%	0,04%
Konfeksiyon (61-63)	1.141.288	907.945	-20,45%	0,04%
62-Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	992.243	668.773	-32,60%	0,03%
61-Örme giyim eşyası ve aksesuarı	130.252	125.195	-3,88%	0,00%
63-Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	18.793	113.977	506,49%	0,00%
Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	361.085	291.247	-19,34%	0,01%
94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	361.085	291.247	-19,34%	0,01%
Deri ve Mamulleri (41-43)	59.077	216.803	266,98%	0,01%
41-Ham postlar, deriler (kürkler hariç) ve köseleler	43.307	135.898	213,80%	0,01%
43-Kürkler ve taklit kürkler, bunların mamulleri		67.087		0,00%
42-Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	15.770	13.818	-12,38%	0,00%
Ayakkabı-Kemer (64-67)	149.959	144.430	-3,69%	0,01%
64-Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	148.649	140.648	-5,38%	0,01%
67-Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	361	3.782	947,65%	0,00%
65-Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	949		-100,00%	0,00%
Mücevherat, Kıymetli Metaller ve Taşlar (71)	354.058	86.803	-75,48%	0,00%
71-Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	354.058	86.803	-75,48%	0,00%

Türkiye'nin Ukrayna'dan GTİP'ler Bazında İthalatı

	Kaynak: Trade Map, Birim: x1.000 USD Türkiye'nin Ukrayna'dan i		Türkiye'nin Ukrayna'dan İthalatı		TR'nin	TR'nin Ukrayna	Ukrayna'nın TR
Sıra	GTİP	GTİP Tanımı	2019	2020	Ukraynadan İthalatındaki Payı	İhracatındaki Payı 2020 (%)	2020 (%)
	TOPLAM	TÜM ÜRÜNLER	2.589.282	2.590.265	100,00%	5,24%	1,18%
1	' 720712	Demir/alaşımsız çelik (C<%0, 25, dikdörtgen kesitli)	-	345.907	13,35%	28,71%	35,55%
2	' 120190	Soya fasulyesi (kırılmış olsun olmasın); tohumluk olmayan	430.760	278.543	10,75%	40,38%	23,10%
3	' 100199	Buğday (makarnalık durum buğdayı hariç) ve mahlut; tohumluk olmayan	223.150	246.412	9,51%	6,86%	12,26%
4	' 720839	Sıcak mamul demir, çelik rulo (kalınlık<3mm. diğer)	145.908	219.158	8,46%	39,34%	22,14%
5	' 100590	Mısır (diğer)	341.829	121.405	4,69%	2,49%	26,64%
6	' 720711	Demir/alaşımsız çelik (Cu<%0, 25; genişlik<2xkalınlık)	108.085	108.526	4,19%	11,25%	22,10%
7	' 720230	Ferro-siliko-manganez	144.725	93.727	3,62%	23,57%	38,98%
8	' 230630	Ayçiçeği tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	85.627	86.746	3,35%	7,57%	33,72%
9	' 720110	Alaşımsız dökme demir (fosfor=<%0, 5 ağırlık)	78.136	85.700	3,31%	9,29%	23,30%
10	' 230230	Buğdaydan elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar	88.219	83.404	3,22%	104,11%	30,11%
11	' 260112	Demir cevherleri ve konsantreleri (ağlomere edilmiş)	69.705	82.560	3,19%	4,86%	15,29%
12	' 151211	Ayçiçeği tohumu yağları; ham	7.929	68.032	2,63%	1,45%	10,04%
13	' 720838	Sıcak mamul demir, çelik (rulo kalınlık 3-4, 75mm. diğer)	58.934	60.559	2,34%	35,89%	17,71%
14	440711	Çam ağacından kereste; kalınlık>6 mm	31.736	34.192	1,32%	21,70%	61,12%
15	' 390410	Polivinil klorür (başka maddeyle karıştırılmamış) (pvc) (ilk şekilde)	25.012	29.577	1,14%	24,68%	4,29%
16	' 722490	Alaşımlı çelikten yarı mamuller	16.797	28.960	1,12%	56,86%	34,14%
17	' 720720	Demir/alaşımsız çelikler (C=>%25	37.425	28.800	1,11%	5,13%	25,51%
18	120600	Ayçiçeği tohumu	13.554	23.201	0,90%	35,61%	3,69%
19	' 310210	Üre	-	21.146	0,82%	6,35%	3,60%
20	' 720852	Demir veya alaşımsız çelikten yassı diğer mamüller (sıcak hadde, genişlik >= 600mm, 4.75mm= <kalınlık<10mm, kaplanmamış)<="" td=""><td>32.763</td><td>17.537</td><td>0,68%</td><td>7,66%</td><td>26,91%</td></kalınlık<10mm,>	32.763	17.537	0,68%	7,66%	26,91%
21	720449	Diğer döküntü ve hurdalar	11.771	17.394	0,67%	249,05%	0,29%
22	' 852610	Radar cihazları	1.568	16.112	0,62%	556,74%	22,46%
23	250840	Killer; diğer	12.502	15.572	0,60%	36213,95%	89,36%
24	' 720837	Sıcak mamul demir, çelik rulo (4, 75mm.= <kalınlık<10mm.diğer)< td=""><td>13.461</td><td>15.547</td><td>0,60%</td><td>28,65%</td><td>11,17%</td></kalınlık<10mm.diğer)<>	13.461	15.547	0,60%	28,65%	11,17%
25	' 720851	Demir veya alaşımsız çelikten yassı diğer mamüller (sıcak hadde, genişlik >= 600mm, kalınlık > 10mm, kaplanmamış)	23.474	14.899	0,58%	2,86%	5,33%
26	' 230310	Nişastacılık artıkları vb. artıklar	7.864	13.808	0,53%	55,58%	36,17%
27	' 230400	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	53.573	13.536	0,52%	6,01%	3,24%
28	' 281410	Saf amonyak	5.244	13.345	0,52%	44,85%	4,64%
29	' 730439	Demir/çelikten diğer boru (kesiti daire şeklinde)	19.598	13.165	0,51%	14,14%	10,95%
30	' 280300	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	11.159	12.779	0,49%	28,02%	6,17%

ADANA – UKRAYNA ikili DIŞ TİCARETİ

Adana – Ukrayna İkili Dış Ticareti

Adana'nın Ukrayna'ya Sektörel Bazda İhracatı

Sıra	Sektörler	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
-	Ukrayna - Genel Toplam	15.810.650	14.811.043	14.201.860	-4,11%	100,00%
1	Bitkisel Ürünler (6-14)	10.638.697	9.709.994	9.469.329	-2,48%	66,68%
2	Gıda Sanayi (15-24)	1.028.040	1.086.133	986.930	-9,13%	6,95%
3	Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	840.787	580.151	880.678	51,80%	6,20%
4	Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	902.285	687.683	652.784	-5,07%	4,60%
5	Plastik ve Kauçuk (39-40)	745.643	1.305.093	605.259	-53,62%	4,26%
6	Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	882.351	521.744	546.015	4,65%	3,84%
7	Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	131.573	237.684	468.601	97,15%	3,30%
8	Kağıt-Karton (47-49)	121.840	153.098	315.175	105,86%	2,22%
9	Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	124.848	138.345	120.351	-13,01%	0,85%
10	Kimya Sanayi (28-38)	174.375	234.612	106.045	-54,80%	0,75%
11	Metaller & Metal Eşya (72-83)	193.849	33.260	43.872	31,91%	0,31%
12	Ayakkabı-Kemer (64-67)	1.975	6.551	4.349	-33,61%	0,03%
13	Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	1.157	76.920	1.975	-97,43%	0,01%
14	Konfeksiyon (61-63)	753	31.673	497	-98,43%	0,00%
15	Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	12.316	-	-	0,00%	0,00%
16	Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	679	8.102	_	-100,00%	0,00%
17	Deri ve Mamulleri (41-43)	9.482	-	-	0,00%	0,00%

Adana'nın Ukrayna'dan Sektörel Bazda İthalatı

Sıra	Sektörler	2018	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
-	Ukrayna - Genel Toplam	12.900.838	14.162.054	19.278.711	36,13%	100,00%
1	Gıda Sanayi (15-24)	-	-	9.762.065	0,00%	50,64%
2	Bitkisel Ürünler (6-14)	5.138.574	13.618.767	8.682.002	-36,25%	45,03%
3	Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	5.226.358	456.555	490.584	7,45%	2,54%
4	Kağıt-Karton (47-49)	-	-	245.545	0,00%	1,27%
5	Metaller & Metal Eşya (72-83)	1.084.483	5.162	47.963	829,16%	0,25%
6	Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	30.004	1.074	31.566	2839,11%	0,16%
7	Kimya Sanayi (28-38)	1.391.223	15.729	18.180	15,58%	0,09%
8	Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	7.062	11.151	806	-92,77%	0,00%
9	Muhtelif Mamul Eşya (95-99)	450	-	-	0,00%	0,00%
14	Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	-	817	-	-100,00%	0,00%
15	Plastik ve Kauçuk (39-40)	22.684	52.799	-	0,00%	0,00%

Adana'nın Ukrayna'ya Fasıllar Bazında İhracatı

Sektörler & Fasıllar	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Ukrayna - Genel Toplam	14.811.043	14.201.860	-4,11%	100,00%
Bitkisel Ürünler (6-14)	9.709.994	9.469.329	-2,48%	66,68%
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	8.440.829	8.283.869	-1,86%	58,33%
7-Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	1.269.165	1.165.310	-8,18%	8,21%
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	-	20.150	0,00%	0,14%
Gıda Sanayi (15-24)	1.086.133	986.930	-9,13%	6,95%
17-Şeker ve şeker mamulleri	1.040.961	975.367	-6,30%	6,87%
21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülasaları, çay hülasaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	9.271	8.735	-5,78%	0,06%
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	3.169	2.828	-10,76%	0,02%
16-Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	32.732	-	-100,00%	0,00%
Tekstil ve Hammadeleri (50-60)	580.151	880.678	51,80%	6,20%
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	525.983	503.263	-4,32%	3,54%
56-Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	-	306.548	0,00%	2,16%
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	47.329	19.935	-57,88%	0,14%
60-Örme eşya	-	18.027	0,00%	0,13%
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	-	16.745	0,00%	0,12%
59-Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	-	16.160	0,00%	0,11%
57-Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	6.839	-	-100,00%	0,00%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	687.683	652.784	-5,07%	4,60%
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	658.204	622.982	-5,35%	4,39%
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	29.479	29.802	1,10%	0,21%
Plastik ve Kauçuk (39-40)	1.305.093	605.259	-53,62%	4,26%
39-Plastikler ve mamulleri	1.291.843	594.071	-54,01%	4,18%
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	13.250	11.188	-15,56%	0,08%
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	521.744	546.015	4,65%	3,84%
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	521.744	546.015	4,65%	3,84%
Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	237.684	468.601	97,15%	3,30%
87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	237.684	468.601	97,15%	3,30%

Kaynak: TÜİK / Birim: USD

Adana'nın Ukrayna'ya Fasıllar Bazında İhracatı

Sektörler & Fasıllar		2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Kağıt-Karton (47-49)	153.098	315.175	105,86%	2,22%
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	152.193	314.925	106,92%	2,22%
49-Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	905	250	-72,38%	0,00%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	138.345	120.351	-13,01%	0,85%
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	138.345	120.351	-13,01%	0,85%
Kimya Sanayi (28-38)	234.612	106.045	-54,80%	0,75%
35-Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	216.648	103.530	-52,21%	0,73%
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	-	2.515	0,00%	0,02%
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	17.964	-	-100,00%	0,00%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	33.260	43.872	31,91%	0,31%
72-Demir ve çelik	17.670	25.929	46,74%	0,18%
73-Demir veya çelikten eşya	9.662	15.702	62,51%	0,11%
83-Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	4.441	1.717	-61,34%	0,01%
82-Adi metallerden aletler, bıçakcı eşyası ve sofra takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	1.487	524	-64,76%	0,00%
Ayakkabı-Kemer (64-67)	6.551	4.349	-33,61%	0,03%
65-Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	6.551	4.349	-33,61%	0,03%
Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	76.920	1.975	-97,43%	0,01%
94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	76.920	1.975	-97,43%	0,01%
Konfeksiyon (61-63)	31.673	497	-98,43%	0,00%
61-Örme giyim eşyası ve aksesuarı	982	497	-49,39%	0,00%
63-Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	30.691	-	-100,00%	0,00%
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	8.102	-	-100,00%	0,00%
70-Cam ve cam eşya	8.102	-	-100,00%	0,00%

Kaynak: TÜİK / Birim: USD

Adana'nın Ukrayna'dan Fasıllar Bazında İthalatı

Sektörler & Fasıllar	2019	2020	2019-2020 Değişim (%)	2020 Pay (%)
Ukrayna - Genel Toplam	14.162.054	19.278.711	36,13%	100,00%
Gıda Sanayi (15-24)	-	9.762.065	0,00%	50,64%
23-Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	-	9.762.065	0,00%	50,64%
Bitkisel Ürünler (6-14)	13.618.767	8.682.002	-36,25%	45,03%
10-Hububat	13.453.567	6.685.840	-50,30%	34,68%
12-Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	-	1.751.400	0,00%	9,08%
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	154.890	244.762	58,02%	1,27%
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	10.310	-	-100,00%	0,00%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	456.555	490.584	7,45%	2,54%
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	456.555	490.584	7,45%	2,54%
Kağıt-Karton (47-49)	-	245.545	0,00%	1,27%
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	-	245.545	0,00%	1,27%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	5.162	47.963	829,16%	0,25%
73-Demir veya çelikten eşya	746	47.963	6329,36%	0,25%
72-Demir ve çelik	2.835	-	-100,00%	0,00%
82-Adi metallerden aletler, bıçakcı eşyası ve sofra takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	1.581	-	-100,00%	0,00%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	1.074	31.566	2839,11%	0,16%
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	152	31.566	20667,11%	0,16%
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	922	-	-100,00%	0,00%
Kimya Sanayi (28-38)	15.729	18.180	15,58%	0,09%
29-Organik kimyasal ürünler	-	18.180	0,00%	0,09%
28-İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	15.540	-	-100,00%	0,00%
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	189	-	-100,00%	0,00%
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	11.151	806	-92,77%	0,00%
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.151	806	-92,77%	0,00%
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	817	-	-100,00%	0,00%
70-Cam ve cam eşya	817	-	-100,00%	0,00%
Plastik ve Kauçuk (39-40)	52.799	-	-100,00%	0,00%
39-Plastikler ve mamulleri	52.799	-	-100,00%	0,00%

C

Adana'nın Ukrayna'ya GTİP'ler Bazında İhracatı

Sektörler & GTİP	2019	2020	2020 PAY
UKRAYNA	15.017.929	14.376.189	100,00%
Bitkisel Ürünler (6-14)	9.664.028	9.574.439	66,60%
080521-Mandarinler (Tanjerin ve Satsumalar dahil); taze veya kurutulmuş	5.356.582	4.402.172	30,62%
080550-Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)	1.060.109	1.561.623	10,86%
070200-Domates (taze/soğutulmuş)	935.059	805.692	5,60%
080510-Portakal (taze/kurutulmuş)	795.555	545.074	3,79%
080540-Greyfurt ve pomelo (taze/kurutulmuş)	445.285	430.924	3,00%
080930-Şeftali (nektarın dahil) (taze)	65.881	331.965	2,31%
080910-Kayısı (zerdali dahil) (taze)	9.090	309.531	2,15%
080610-Üzüm (taze)	81.040	210.584	1,46%
081090-Diğer meyveler (taze)	271.565	197.814	1,38%
080420-İncir (taze/kurutulmuş)	79.624	163.446	1,14%
070700-Hıyarlar ve kornişonlar (taze/soğutulmuş)	187.411	104.580	0,73%
Gıda Sanayi (15-24)	1.458.499	1.298.279	9,03%
170250-Kimyaca saf fruktoz	1.382.897	1.189.293	8,27%
170290-Diğer şekerler (invert şeker dahil)	30.430	90.785	0,63%
Tekstil ve Konfeksiyon (50-63)	606.455	844.592	5,87%
540720-Sentetik şerit-benzerlerinden dokumalar	525.985	501.463	3,49%
560741-Polietilen/polipropilenden biçer, bağlar ipleri	0	306.548	
600537-Sentetik liflerden çözgü tipi örgülü olan diğer mensucat; boyanmış	-	18.027	0,13%
520942-Pamuk men (denim, renkli ipliklerden, m2>200gr, pa=>%85)	-	16.745	0,12%
Makineler & Elektronik Ürünler (84-85)	726.306	716.151	4,98%
841990-Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazların aksam-parçaları	191.553	167.771	1,17%
844130-Kutu, tüp, varil vb. mahfazaları yapmaya mahsus makineler	-	107.881	0,75%
843390-Hasat makinelerine ait aksam; parçalar	39.753	67.142	0,47%
841931-Tarım ürünleri için kurutucular	55.490	65.900	0,46%
843010-Kazık varyosları ve kazık sökme makineleri	63.367	62.814	0,44%
846592-Ağaç, mantar vb.sert maddeleri işleyen planya/freze/kalıplama makineleri	-	43.632	0,30%
843239-Ekim ve dikim makinaları (toprağı sürmeden doğrudan ekim ve dikim yapan makinalar HARİÇ)	-	27.608	0,19%
843860-Sebze, meyve ve kabuklu yemişlerin hazırlanmasına mahsus makine ve cihazlar	-	25.000	0,17%
850212-Elektrojen grubu (dizel, yarı dizel için) 75kVA <güç<375kva< td=""><td>-</td><td>23.000</td><td></td></güç<375kva<>	-	23.000	
841950-lsı değiştiriciler (eşanjörler)	96.803	20.113	0,14%
844839-Dokumaya elver. lif hazırlayan makineler için aksam; parçalar	-	16.526	0,11%
847751-İç/dış lastiğin dökümüne/sırt kaplamasına mahsus makineler	-	14.273	0,10%
848180-Diğer muslukçu eşyası	13.256	13.534	0,09%
844110-Kağıt/karton kesme makineleri	-	12.046	0,08%

Adana'nın Ukrayna'ya GTİP'ler Bazında İhracatı

Sektörler & GTİP	2019	2020	2020 PAY
Plastik ve Kauçuk (39-40)	1.197.758	588.377	4,09%
390690-Diğer akrilik polimerler (ilk şekilde)	304.809	199.399	1,39%
391722-Tüpler, borular, hortumlar (sert) propilen polimerlerinden	215.030	193.674	1,35%
391740-Plastikten tüp, boru ve hortum bağlantı elemanları	110.735	106.924	0,74%
392010-Etilen polimerlerden-levha, pelikül, lamlar-takviyesiz	-	42.884	0,30%
390791-Doymamış poliesterler (ilk şekilde)	-	12.820	0,09%
392030-Stiren polimerlerinden plaka, levha, yaprak, film, folye ve şeritler (gözeneksiz)	3.396	11.391	0,08%
401699-Vulkanize kauçuktan diğer eşya	-	6.515	0,05%
391721-Tüpler, borular, hortumlar (sert) etilen polimerlerinden	533.274	5.863	0,04%
Optik Alet ve Cihazlar (90-92)	520.946	545.416	3,79%
901831-Şırıngalar	372.111	331.239	2,30%
901839-Kanüller, idrar sondaları, kateterler ve benzeri diğer aletler	122.318	194.445	1,35%
901832-Metalden boru şeklinde iğneler, ameliyat dikiş iğneleri	25.740	17.250	0,12%
Kağıt-Karton (47-49)	153.277	315.346	2,19%
481420-Duvar kağıtları vb. duvar kaplamaları (pürtüklü, kabartmalı, boyalı, dekoreli, sıvalı)	152.028	314.924	2,19%
Nakil Vasıtaları ve Aksamları (86-89)	238.191	210.481	1,46%
870193-Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 37 kW < motor gücü <= 75 kW	-	95.092	0,66%
871639-Yük taşımaya mahsus römork ve yarı römorklar	-	89.350	0,62%
870850-Kara taşıtları için diferansiyelli aksları vb. aksam, parçaları	2.339	12.015	0,08%
870899-Kara taşıtları için diğer aksam, parçaları	1.978	3.887	0,03%
870830-Kara traşıtları için fren ve servo-frenler vb. aksam, parçaları	-	3.581	0,02%
870840-Kara taşıtları için vites kutuları ve aksam, parçaları	8.778	2.648	0,02%
870829-Kara taşıtlarının diğer aksam-parçaları	220.949	2.076	0,01%
Ahşap ve Ağaç Eşya (44-46)	138.437	120.090	0,84%
441114-Lif levha, orta yoğunlukta (kalınlık: > 9 mm.)	-	112.151	0,78%
441233-Kontrplaklar; en az bir dış yüzü kızılağaç, dişbudak, kayın,? (devamı Resmi Gazetede) ağaçlarından olan, kalınlık<=6mm	8.395	7.713	0,05%

Adana'nın Ukrayna'ya GTİP'ler Bazında İhracatı

Sektörler & GTİP	2019	2020	2020 PAY
Kimya Sanayi (28-38)	238.539	105.885	0,74%
350510-Dekstrinler ve tadil edilmiş diğer nişastalar	220.575	103.530	0,72%
380290-Aktif hale getirilmiş tabi mineral maddeler, hayvansal karalar	-	2.234	0,02%
Metaller & Metal Eşya (72-83)	67.372	55.158	0,38%
721720-Demir/alaşımsız çelikten teller (çinko kaplanmış)	34.172	32.028	0,22%
732690-Demir/çelikten diğer eşya	-	11.077	0,08%
722220-Paslanmaz çelikten soğuk şekil verilmiş, işlenmiş çubuklar	17.670	7.291	0,05%
830230-Nakil vasıtaları için diğer donanım, tertibat vb. eşya	-	1.717	0,01%
721790-Demir/alaşımsız çelikten teller (diğer maddelerle kaplanmış)	-	1.380	0,01%
Mobilya ve Dekorasyon Malzemeleri (94)	-	1.975	0,01%
940350-Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar	-	1.975	0,01%
Çimento, Taş, Seramik & Cam Eşya (68-70)	8.102	-	0,00%
700721-Araçlar için, yapıştırılmış cam yapraklardan emniyet camları	8.102	-	0,00%

İhracat Destek Ofisi

08.04.2021 - Halis Can Şire

Kaynaklar;

- ✓ T.C. Ticaret Bakanlığı
- ✓ TÜİK
- ✓ ITC Trade Map
- ✓ TIM / AKİB

